

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gökhan ZEYBEK

İstanbul Milletvekili

29 Ekim 2025 tarihinde Kocaeli'nin Gebze ilçesi Mevlana Mahallesi Issıkgöl Caddesi'nde bulunan 7 katlı Arslan Apartmanı'nın çökmesi sonucu aynı aileden 4 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, bir yurttaşımız ağır yaralı olarak kurtulmuştur.

Olay sonrası yapılan ilk incelemelerde binanın yakınında yürütülen metro inşaatı ile zeminde oluşan deformasyonlar arasında olası bir ilişki olabileceği, ayrıca binanın kolonlarındaki çatlakların daha önce belediyeye ve CİMER'e bildirildiği halde gerekli önlemlerin alınmadığı iddia edilmiştir.

AFAD Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürü Prof. Dr. Orhan Tatar, olayın “zemin ağırlıklı bir konu üzerinde durulduğunu” açıklamıştır. Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Büyükakın ise “Metro inşaatı ile ilgisi var demek için erken” ifadelerini kullanmıştır.

Söz konusu olay, riskli yapı stoklarının tespiti, yapı denetim süreçlerinin etkinliği, zemin etütlerinin doğruluğu ve metro gibi altyapı projelerinin çevre yapılar üzerindeki etkileri açısından ülke genelinde ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Buna göre:

1. Gebze Mevlana Mahallesi'ndeki Arslan Apartmanı'nın yapı ruhsatı ve yapı denetim süreçleri hangi tarihlerde ve hangi kurumlar tarafından yürütülmüştür? Binanın inşa yılı, denetim firması, müteahhit firma ve sorumlu teknik personel kimlerdir? Ruhsa öncesi zemin etüdü yapılmış mıdır?
2. Çöken binanın kolonlarında çatlak olduğu yönündeki vatandaş şikâyetleri ve CİMER başvuruları Bakanlığınıza veya yerel idareye ulaşmış mıdır? Ulaştıysa bu başvurulara hangi tarihlerde ve hangi içerikte yanıt verilmiştir?
3. Gebze Metro Hattı güzergâhında yapılan kazı ve tünel çalışmalarının yakın çevredeki yapılar üzerindeki etkilerini izlemek üzere herhangi bir zemin etüdü, deformasyon ölçümü veya titreşim analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
4. Çöken bina ve çevresindeki diğer 16 mühürlü bina için Bakanlığınızın talimatıyla hangi teknik incelemeler başlatılmıştır? Bu incelemelerde zemin yapısının stabilitesi, yeraltı su seviyesi ve yapı temelleri açısından hangi ön bulgular elde edilmiştir?

5. Gebze örneği benzeri risklerin önüne geçmek amacıyla, ülke genelinde riskli yapı stoklarının tespiti, zemin etütlerinin güncellenmesi ve yapı denetim sisteminin bağımsızlaştırılması yönünde yeni bir yasal veya idari düzenleme hazırlığı bulunmakta mıdır?
6. Bakanlığınızın 2025 yılı bütçesinde “Riskli Yapıların Dönüştürülmesi” kalemi altında ayrılan ödenekten, bugüne kadar Kocaeli ili ve Gebze ilçesi özelinde ne kadar harcama yapılmıştır? Bu harcamanın kaç yapı ve kaç bağımsız birimi kapsadığı açıklanacak mıdır?
7. Son olarak, Bakanlığınız riskli yapıların dönüştürülmesi sürecinde sadece TOKİ veya belediyeler eliyle değil, özel sektör ve müteahhitlik sektörünün de kamu finansmanı destekleriyle dahil edileceği yeni bir model öngörmekte midir?